Vaiko teisės

Europos Komisija suteikia galimybę naudotis medžiaga, kuri bus naudinga tiek ją asmeniniais tikslais naudosiantiems praktikuojantiems teisininkams, tiek darbo reikalais vaiko teisių srityje ją naudosiantiems praktikuojančių teisininkų dėstytojams.

Vaiko interesus atitinkantis teisingumas

Teisė kreiptis į teismą bylose, susijusiose su nepilnamečiais nukentėjusiaisiais ir nusikaltimų liudytojais

Kova su prekyba vaikais

Kova su moters lyties organų žalojimu

Vaiko interesus atitinkantis teisingumas

Vaiko interesus atitinkančio teisingumo gairės (Europos Taryba)

Vaiko interesus atitinkančio teisingumo gairėse aptariami klausimai, susiję su teismo procese ir alternatyviuose procesuose dalyvaujančių vaikų vaidmeniu, nuomone, teisėmis ir poreikiais. Gairėmis ir prie jų pridedamu aiškinamuoju memorandumu galima naudotis rengiant mokymo modulius. 2010 m. lapkričio 17 d. jas patvirtino Europos Tarybos Ministrų komitetas. Jos pateiktos anglų ir prancūzų kalbomis, o vertimai į daugelį kitų ES kalbų įkelti į šią svetainę.

Vaiko interesus atitinkančio teisingumo ir vaiko teisių rekomendacijų rinkinys (Tarptautinis vaiko teisių informacijos tinklas, CRIN)

Tarptautinis vaiko teisių informacijos tinklas parengė vaiko teisės į jo interesus atitinkantį teisingumą rekomendacijų rinkinį, įskaitant gerosios praktikos pavyzdžius, tarptautinius bei regionų standartus ir mokslo tyrimų bei kitus išteklius. Jis parengtas anglų, prancūzų ir ispanų kalbomis.

Nukreipimo (angl. „diversion“) ir alternatyvių sulaikymo procedūrų taikymo rekomendacijų rinkinys (UNICEF)

UNICEF parengė teismo proceso ir alternatyvių sulaikymo procedūrų rekomendacijų rinkinį, kuriame pateiktos rekomendacijos, kaip apsaugoti įstatymus pažeidusių vaikų teises, vadovaujantis Vaiko teisių konvencijos 37 straipsnio b dalimi, 40 straipsnio 1 punktu, 40 straipsnio 3 punkto b dalimi ir 40 straipsnio 4 punktu. Rekomendacijų rinkinyje pateikti praktiniai patarimai, kaip taikyti nukreipimo ir alternatyvias sulaikymo procedūras, taip pat įtraukti įvairių šalių įgyvendinamų projektų ir kitų išteklių pavyzdžiai, kurie padės pritaikyti šias idėjas praktikoje.

Nukreipimo procedūra – sąlyginė įstatymus pažeidusių vaikų apsauga nuo teismo proceso pasirenkant taikyti kitą problemos sprendimo būdą, leidžiantį daugeliu (galbūt net visais) atvejais bylą išspręsti pasitelkiant ne teismines institucijas ir taip išvengti neigiamų oficialaus teismo proceso padarinių ir informacijos apie teistumą. Alternatyvios sulaikymo procedūros – vaikų, susiduriančių su oficialiomis baudžiamosios teisenos sistemos procedūromis, auklėjimo priemonės, kurias galima taikyti ikiteisminėse ir bausmės skyrimo stadijose, neapribojant vaikų laisvės.

Rekomendacijų rinkinys pateiktas šioje svetainėje anglų kalba.

Tarptautinė nepilnamečių justicijos observatorija (IJJO)

Tarptautinė nepilnamečių justicijos observatorija įkurta 2003 m., siekiant skatinti pasaulinę nepilnamečių justiciją be sienų. IJJO svetainėje raginama keistis žiniomis ir gerąja praktika, informacijos šaltiniais, informacija apie pagrindinius mokslo tyrimus ir ataskaitomis. Ji taip pat dalyvauja rengiant šios srities mokymus. Svetainėje vartojamos kalbos – anglų, prancūzų ir ispanų.

Tarpžinybinė nepilnamečių justicijos grupė (angl. Interagency Panel on Juvenile Justice, IPJJ)

Tarpžinybinė nepilnamečių justicijos grupė tvarko duomenų bazę, kurioje galima patogiu būdu susipažinti su šios srities mokomąja medžiaga, naudojant paieškos priemones surasti įvairias priemones, vadovus ir mokymo vadovus. Svetainėje vartojamos kalbos – anglų, prancūzų ir ispanų.

Nepilnamečių justicijos mokymo vadovas („Penal Reform International“ (PRI) ir UNICEF)

Nepilnamečių justicijos mokymo vadovas parengtas siekiant padėti rengti mokymo kursus vaiko teisių klausimais. Mokymo vadovu gali naudotis bet kuri mokymo įstaiga, rengianti mokymo kursus specialistams, įskaitant įvairius teisėjus, advokatus, prokurorus, policijos ir sulaikymo įstaigų pareigūnus, socialinius darbuotojus ir kitus specialistus, kurie prižiūri įstatymus pažeidusius vaikus. Vadovą paskelbė „Penal Reform International“ (PRI) ir UNICEF.

Jis pateiktas anglų kalba.

Vaiko teisių apsaugos baudžiamosios teisenos sistemose mokymo vadovas („Penal Reform International“, PRI)

Vaiko teisių apsauga baudžiamosios teisenos sistemose. Mokymo vadovo tikslas – pateikti išsamias rekomendacijas baudžiamosios teisenos sistemoje dirbantiems įvairių profesijų atstovams ar tarnyboms. Mokymo modulis yra skirtas mokymus organizuojantiems specialistams ir suinteresuotosioms šalims, kuriems jis turėtų padėti veiksmingai dėstyti vadove aprašytus principus, taikant patirtimi pagrįstus mokymo metodus.

Vadove aptariamos įstatymus pažeidusių vaikų problemos, taip pat nepilnamečiai nukentėjusieji ir liudytojai. Jame taip pat aptariami vaikai, kuriems baudžiamosios teisenos sistema gali kelti pavojų. Vadove nagrinėjami su minėtomis temomis susiję įvairūs klausimai, kaip antai vaikų apsauga, nusikaltimų prevencija, teisėsaugos veikla, teismo procesas, nuosprendžiai ir reabilitacija.

Vadovą parengė „Penal Reform International“ ir jis skelbiamas anglų kalba.

Teisė kreiptis į teismą bylose, susijusiose su nepilnamečiais nukentėjusiaisiais ir nusikaltimų liudytojais

Teisės kreiptis į teismą bylose, susijusiose su nepilnamečiais nukentėjusiaisiais ir nusikaltimų liudytojais, vadovas specialistams ir politikos formuotojams (Jungtinių Tautų Narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuras, UNODC)

Šis specialistams ir politikos formuotojams skirtas vadovas turėtų padėti šalims taikyti nacionaliniu lygiu teisės kreiptis į teismą bylose, susijusiose su nepilnamečiais nukentėjusiaisiais ir nusikaltimų liudytojais, gaires, taip pat kitas susijusias tarptautines gaires. Jis paremtas tarptautine gerąja nepilnamečiams nukentėjusiesiems ir nusikaltimų liudytojams numatytų baudžiamosios teisenos sistemos procedūrų taikymo praktika. Vadovas – tai gairės su nepilnamečiais nukentėjusiaisiais ir nusikaltimų liudytojais reikalų turintiems politikos formuotojams ir specialistams, kaip antai teisėjams, medikams ir paramos tarnybų darbuotojams, teisėsaugos pareigūnams, prokurorams, socialiniams darbuotojams, nevyriausybinių organizacijų (NVO) darbuotojams ir mokytojams. Vadovas pateiktas anglų, prancūzų ir ispanų kalbomis. Pavyzdinis įstatymas ir susijęs komentaras tuo pačiu klausimu taip pat pateikti anglų kalba.

E. mokymai, kaip taikyti JT parengtas teisės kreiptis į teismą bylose, susijusiose su nepilnamečiais nukentėjusiaisiais ir nusikaltimų liudytojais, gaires (UNODC ir UNICEF)

Šie e. mokymai skirti bet kuriam specialistui ar politikos formuotojui, kurį domina darbas, susijęs su pagalba nepilnamečiams nukentėjusiesiems ir nusikaltimų liudytojams, arba kuris užsiima tokia veikla. Kursą drauge rengė UNODC, UNICEF ir Tarptautinis vaiko teisių biuras (IBCR), o parėmė Kanados vyriausybė. Jis paskelbtas internete ir juo galima naudotis nemokamai, jeigu prieš tai tiesiog užsiregistruojama svetainėje. Naudotojai, atlikę visus susijusius testus, gauna kurso baigimo sertifikatą. Kursas parengtas anglų kalba.

Kova su prekyba vaikais

Prekybos vaikais aukų apsaugos gairės (UNICEF)

Prekybos vaikais aukų apsaugos gairėse pateikti gerosios praktikos standartai, pagrįsti tarptautine žmogaus teisių politika. Gairėse aprašoma vaikų, kuriais prekiaujama, apsauga pradedant aukos nustatymu ir baigiant susigrąžinimu ir reintegracija; gaires galima naudoti drauge su kitomis gairėmis ir priemonėmis, kuriomis siekiama užkirsti kelią prekybai vaikais. Šias gaires galima naudoti nacionaliniu ir regionų lygiu kaip atspirties tašką rengiant politines priemones ir kitus veiksmus, atsižvelgiant į vietos sąlygas, apribojimus ir išteklius. Šiomis gairėmis siekiama padėti vyriausybėms, valstybės valdyme dalyvaujantiems subjektams, tarptautinėms organizacijoms, NVO ir kitiems paslaugų teikėjams. Jos paskelbtos anglų kalba.

Kiti UNICEF ištekliai, susiję su vaikų apsauga, pateikti šioje svetainėje.

Kovos su prekyba vaikais darbo, seksualinio ir kitų formų išnaudojimo tikslais mokymo vadovas (Tarptautinė darbo organizacija, TDO)

Šiuo vadovu siekiama padėti vyriausybėms, darbuotojams, darbdaviams, tarptautinėms organizacijoms ir NVO kovoti su prekyba vaikais darbo, seksualinio ir kitų formų išnaudojimo tikslais. Vadovą sudaro trys knygos (*„Prekybos vaikais išaiškinimas“*, *„Kova su prekyba vaikais vykdant politiką ir socialinį darbą“* ir *„Procesiniai klausimai“*), praktinių pratimų knyga ir vadovas tarpininkams. Vadovas pateiktas anglų, prancūzų ir ispanų kalbomis. Jį parengė TDO ir UNICEF kaip priemonę, kuria prisidedama prie JT pasaulinės kovos su prekyba žmonėmis iniciatyvos.

Kova su moters lyties organų žalojimu

E. mokymo priemonė „Vieningai įveikime moters lyties organų žalojimą“

Moters lyties organų žalojimas yra tarptautiniu mastu pripažintas moters teisių pažeidimas ir tam tikros formos smurtas prieš vaikus. Remiantis Pasaulio sveikatos organizacija, kaip ir bet kokios kitos formos smurtas dėl lyties, tai yra pagrindinių teisių į gyvybę, laisvę, saugumą, orumą, moterų ir vyrų lygybę, nediskriminavimą ir fizinį bei emocinį neliečiamumą pažeidimas.

E. mokymo kurso „Vieningai įveikime moters lyties organų žalojimą“ tikslas – aptarti, kaip galima išspręsti moters lyties organų žalojimo problemą teikiant sveikatos priežiūros ir prieglobsčio paslaugas. Praktikuojantiems teisininkams gali būti įdomūs pirmieji du pagrindiniai moduliai, kurių įžangose moters lyties organų žalojimas aprašomas kaip žmogaus teisių problema ir kaip ypatingos formos smurtas dėl lyties. Praktikuojantiems teisininkams, kurių sritis – prieglobsčio teisė, gali būti įdomūs du specialiai prieglobsčio sričiai skirti moduliai.

Vadovas pateiktas anglų, italų ir portugalų kalbomis.

Paskutinis naujinimas: 06/10/2020

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.